

Nr 302.

Av herr **Vennerström**, om skrivelse till Kungl. Maj:t angående rätt till viss handräckning hos länsstyrelse för enligt lagen om enskilda vägar förordnad förrättningsman, som ej är lantmätare.

Enligt § 15 i lagen om enskilda vägar på landet den 5 juli 1907 skall för förrättning förrättningsman åtnjuta ersättning i likhet med vad för lantmätare är eller varder stadgat. Ersättningen och kostnader i övrigt skola av sökandena genast förskjutas.

Evad förrättningsmannen är lantmätare eller ej skall han åtnjuta ersättning enligt gällande lantmåteritaxa.

Såsom motiv för denna bestämmelse yttrade departementschefen i kungl. propositionen till 1907 års riksdag: »Syftet med denna bestämmelse bör väl egentligen närmast tillgodose förrättningsmännens billiga anspråk att omedelbart eller med minsta omgång utfå dem tillkommande arvoden och ersättning för gjorda utlägg».

Med uttrycket »minsta omgång» torde hava hänsyftats på möjligheten för förrättningsmannen att av länsstyrelsen få handräckning enligt gällande lantmåteritaxa, numera § 65 i 376/1920 Sv. förf.-saml.

Rätten för förrättningsman, som icke är lantmätare, att debitera enligt lantmåteritaxa har hittills aldrig av någon myndighet bestritts, varemot rätten att »utan omgång», det vill säga genom handräckning, av tredskande sakägare utfå ersättning enligt till och med laga kraftvunnen arvodes- och kostnadsräkning blivit bestridd.

Detta har skett genom länsstyrelsens i Västernorrlands län resolution den 14 juni 1920, senare konfirmerat av Kungl. Svea hovrätts utslag, mot vilket klagan ej får föras.

Här föreligger alltså ett prejudikat. Oavsett det egendomliga uti tolkningen av § 15 i lagen om enskilda vägar på landet, att den avser allenast debiteringen och icke betalningen, måste prejudikatet innebära rätten för förrättningsman, som icke är lantmätare, att uttaga stämning till underrätt å de tredskande. Men då det kan vara ända upp till 50-talet tredskande och somliga ej hava större belopp att betala än några ören, inses lätt, att tolkningen i reformhänseende är en reform baklänges och ägnad att skapa

trassel och bråk utan gagn för någon part, allra minst för samhället såsom sådant.

En helt annan uppfattning av innebörden av enskilda väglagens 15 § visar regeringsrättens utslag den 29 april 1920, uti vilket utslag en förrättningsman, som icke var lantmätare, emot vederbörande länsstyrelses påbud tillerkändes dagtraktamenten av statsmedel i likhet med lantmätare enligt sedermera upphävida kungörelsen den 7 maj 1918 270/1918 Sv. förf.-saml.

Regeringsrätten och hovrätten i egenskap av högsta dömande myndigheter i avseende på ärenden av ifrågavarande art synas alltså hava motsatta uppfattningar om innebörden av § 15.

En lösning av konflikten uppfattningarna emellan torde allenast kunna ske genom riksdagens ingripande.

I följd härav hemställas,

att riksdagen ville i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t måtte ombesörja utredning och framläggande av förslag till sådana ändringar uti nu gällande lagar och författningar, att en enligt lagen om enskilda vägar förordnad förrättningsman, vilken icke är lantmätare, må kunna äga rätt att hos vederbörande länsstyrelse erhålla handräckning för utfående av arvode och kostnader enligt lantmäteritaxans § 65.

Stockholm den 21 januari 1924.

Ivar Vennerström.